

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

31 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Harujen Artur în numele inculpatului Glazcov Victor, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2016, în cauza penală în privința lui

Glazcov Victor XXXXXX,

născut la XXXXXXXX, originar din XXXXXXXX, domiciliat în XXXXXXXXXXXXXXX;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. de la 30 septembrie 2014-până la 09 februarie 2016 (instanța de fond);

2. de la 02 martie 2016-până la 12 decembrie 2016 (instanța de apel);

3. de la 23 februarie 2017-până la 31 mai 2017; (instanța de recurs ordinar).

Procedura prevăzută de art.431 alin.(1) pct.1¹⁾ Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 09 februarie 2016, Glazcov Victor a fost achitat de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

2. De către organul de urmărire penală, Glazcov Victor a fost învinuit de faptul că, la 10 martie 2014 avînd o stare materială nefavorabilă, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, s-a întîlnit cu Xenofontos Anastasia, în fața cinematografului „Patria” din mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, unde cunoscînd despre faptul că ultima dorește să transmită în Ucraina, or. Kiev bani și acte, prin înșelăciune și abuz de încredere a asigurat-o precum că ar avea o persoană cunoscută care activează în calitate de șofer pe ruta Chișinău-Kiev și că prin intermediul acestuia va transmite banii și actele conform destinației în condițiile în care din start cunoștea că nu va putea executa obligațiile asumate. Astfel, Glazcov V., a primit de la Xenofontos A. pașaportul extern pe numele cet.

Abdul Ahmad Vakili, precum și bani în sumă de 1750 Euro și 10 dolari SUA, care conform cursului oficial al BNM la acel moment constituia suma de 33297 lei, după care suma de bani a însușit-o, cauzându-i lui Xenofontos A. o daună materială considerabilă.

3. Nefiind de acord cu sentința, a declarat apel acuzatorul de stat, care a solicitat, casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare conform învinuirii înaintate la 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita funcții ce țin de gestionarea resurselor financiare pe un termen de 2 ani.

În argumentarea soluției solicitate apelantul a invocat că, achitându-l pe Glazcov V., de sub învinuirea de comitere a infracțiunii incriminate, instanța de fond a dat o apreciere greșită depozițiilor părții vătămate care au fost confirmate de martorul Neaga M.

Soluția instanței privind achitarea inculpatului pe motiv că acțiunile acestuia nu întrunesc elementele infracțiunii este eronată, nefiind dovedit în rezultatul aprecierii probelor care element (elemente) a infracțiunii lipsește.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2016, apelul declarat a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Glazcov V. a fost condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, la amendă în mărime de 700 unități convenționale, echivalentul a 14 000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere materială pe un termen de 2 ani.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate prejudiciul material în sumă de 33161 lei.

5. Instanța de apel a constatat faptele incriminate lui Glazcov V. prin rechizitoriu și a reținut probele ce confirmă vinovăția acestuia de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(2) lit. c) Cod penal, și anume: declarațiile părții vătămate, martorului Neagu M.; procesul-verbal de cercetare a obiectului din 25.04.2014; recipisa din 25.04.2014; procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie; procesul-verbal de percheziție din 27.06.2014; procesul-verbal de examinare a obiectului din 30.06.2014; procesul-verbal de autosesizare despre pregătirea sau săvârșirea infracțiunii din 08.08.2014; tabelul fotografic a convorbirii dintre partea vătămată și inculpat.

Colegiul penal a dat o apreciere critică declarațiilor inculpatului, argumentând că versiunea înaintată de acesta nu corespunde adevărului, fiind combătută prin probele prezentate de acuzatorul de stat.

În consecință instanța a conchis, că inculpatul prin comportamentul său incorect, bazat pe înșelăciune și abuz de încredere, a exercitat o influențare psihică asupra conștiinței victimei, depozedând-o de bani. Astfel, Curtea a conchis că Glazcov V. a reprezentat vădit fals realitatea, a exploatat conștient raporturile de încredere care s-au stabilit între el și victimă, a ascuns faptele și împrejurările reale ale cazului, a căror necunoaștere au convins victima privind legalitatea transmiterii bunului și banilor către el, după care însușindu-i s-a eschivat de la îndeplinirea obligațiilor asumate.

6. Împotriva deciziei pronunțate de instanța de apel a declarat recurs avocatul Harujen A. în numele inculpatului, care, invocând temeiurile de drept prevăzute la pct. 6),8),15),16) art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită, casarea hotărârii contestate cu menținerea sentinței de achitare.

În argumentarea cererii de recurs recurentul a invocat următoarele:

-decizia contestată contravine dispozițiilor art. 417 alin.(5¹) Cod de procedură penală, astfel că nu conține informația privind termenul de examinare a cauzei;

- instanța nu a fost compusă potrivit legii, or la judecarea cauzei au fost modificate de mai multe ori completul de judecată, situație incompatibilă cu dreptul garantat la art. 6&1 CEDO;

- declarațiile martorului Neagu M. care au fost redactate în conținutul deciziei nu au fost citite și verificate cu consemnarea acestora în procesul-verbal al ședinței, prin ce a fost încălțate exigențele art. 414 alin. (2) Cod penal;

- declarațiile părții vătămte date în ședința instanței de fond, care au fost puse la baza sentinței de achitare, nu au fost verificate în conformitate cu prevederile art. 414 alin. (2) Cod penal;

- instanța de apel în lipsa unor probe noi prin examinarea formală și parțială a probelor care au fost suficiente pentru a convinge prima instanță să adopte o soluție de achitare contrar jurisprudenței CEDO, a dispus condamnarea lui Glazcov V.;

- hotărârea contestată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;

-prin hotărârea nr. 1ra-2/2015 din 20.01.2015 Curtea Supremă de Justiție a pus în evidență jurisprudența CEDO, reiterând obligația instanței de apel de a cerceta probele conform principiilor contradictorialității, nemijlocirii și oralității.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, menționând că completul de judecată care a judecat apelul a fost format în conformitate cu legislația în vigoare prin dispoziția președintelui Curții de Apel Chișinău nr. 33 din 24.08.2016. Tot aici, procurorul a menționat, că instanța de apel just a constatat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei și respectiv corect a încadrat acțiunile inculpatului în baza art.190 alin. (2) lit. c) Cod penal, prin urmare, consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Recurentul în recurs a invocat ca temei de casare a hotărârii contestate pct. 8) alin. (1) art.427 Cod de procedură penală, considerând că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii incriminate, solicitând menținerea sentinței de achitare.

Raportând norma dată la situația în cauză, Colegiul conchide că acest temei nu și-a găsit confirmare, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurent.

Astfel, sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acestuia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Colegiul penal reține că, instanța de apel, în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă, potrivit art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, corect ajungând la concluzia privind vinovăția lui Glazcov V. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, încadrarea juridică a faptei comise fiind justă.

Concluziile instanței de apel sunt juste și se întemeiază pe cumulul de probe administrate, cum sunt declarațiile părții vătămate Xenofontos A. din care rezultă că dânsa în prezența lui Neagu M. i-a transmis inculpatului pașaportul pe numele unui cetățean străin Ali Abdul și suma de 1700 Euro pe care Glazcov V. i-a promis că prin intermediul unui șofer de rută îl va transmite în or. Kiev, Ucraina. Pentru acest serviciu i-a achitat inculpatului suma de 50 Euro și 10 dolari. Ulterior, nici pașaportul și nici banii la destinatar nu au ajuns, iar la întrebările sale despre soarta banilor și pașaportului transmis inculpatul o amâna de la o zi la alta motivând că situația politică în Kiev este foarte tensionată, iar șoferul nu poate ajunge la destinație. Peste aproximativ o săptămână Glazcov V. a început să o șantajeze cu neîntoarcerea pașaportului și a banilor pentru a o determina să întocmească o procură generală pe automobilul BMW cu n/î KBF 998, pe numele lui Burlacu E., care era în relații de prietenie cu inculpatul (f.d.9,31,86,164-65,179-180, vol. I). Cele relatate de partea vătămată au fost confirmate de martorul Neagu M., care a declarat că Xenofontova A. a împrumutat de la ea suma de 1700 Euro pe care ulterior în prezența sa i-a dat-o lui Glazcov V. împreună cu un pașaport pentru ca ultimul să le transmită în or. Kiev. Peste aproximativ o săptămână sau două săptămâni i-a comunicat că atât pașaportul cât și banii nu au ajuns la destinație, iar Glazcov V. refuză să-i restituie (f.d.39-40,167-169 vol. I, 68-69, vol. II); procesul-verbal de cercetare a obiectului din 25.04.2014 potrivit căruia a fost supus cercetării pașaportul cet. Republicii Afganistan Mahram Ali Abdul Ahmad Vachili (f.d.18-20, vol. I); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 19.06.2014, potrivit căruia martorul Neagu M. l-a recunoscut pe Glazcov V. ca fiind persoana căreia Xenofontova A. i-a transmis un plic cu bani în fața cinematografului „Patria” (f.d.41-42, vol. I); procesul-verbal de percheziție a automobilului din 27.06.2014, potrivit căruia Glazcov V., benevol a transmis suma de 570 Euro (f.d.55-57, vol. I); tabelul fotografic al convorbirilor dintre partea vătămată și inculpat, din care rezultă că ultimul nu a transmis pașaportul conform destinației, dar i l-a dat lui Burlacu E. (f.d.88-112, vol. I).

Conținutul probelor menționate mai sus, care au fost amplu analizate și obiectiv apreciate de către instanța de apel, confirmă cu certitudine săvârșirea faptei imputate, care întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal și anume escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune sau abuz de încredere cu cauzarea de daune în proporții considerabile și anume:

Dobândirea ilicită se dovedește prin luarea ilegală și gratuită a surselor bănești de către inculpat din posesia părții vătămate care a cauzat un prejudiciu patrimonial efectiv acesteia săvârșită în scop de cupiditate, fapt confirmat atât prin declarațiile părții vătămate cât și prin depozițiile martorului Neagu M.

Abuzul de încredere fiind prezent având la bază relațiile interpersonale, de prietenie, între inculpat și pătimită, astfel inculpatul a exploatat cu rea voință raporturile de încredere care s-au stabilit între el și victimă.

Înșelăciunea - prin aceea că inculpatul nu a întreprins nimic pentru a transmite pașaportul și suma de 1700 Euro conform destinației și înțelegerii dintre el și partea vătămată, deși a solicitat și a primit pentru presupusul serviciu care urma să-l execute o remunerare în sumă de 50 Euro și 10 dolari, iar banii care urmau a fi transmiși potrivit înțelegerii în or. Kiev (1700 Euro) i-a însușit.

Latura subiectivă a infracțiunii date se caracterizează prin vinovăția lui Glazcov V. în formă de intenție directă, scopul urmărit de acesta fiind unul cupidant.

Instanța de recurs consideră că concluzia instanței de apel referitor la aprecierea critică a declarațiilor inculpatului este întemeiată, acestea fiind făcute în scopul de a evita răspunderea penală, or argumentele aduse de acesta în apărarea sa au fost întru totul combătute de probele prezentate de acuzatorul de stat.

Generalizând cele menționate, Colegiul penal conchide că argumentele invocate de recurent privind nevinovăția lui Glazcov V. nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate.

Instanța de recurs consideră neîntemeiat și declarativ argumentul avocatului referitor la faptul că decizia contestată contravine dispozițiilor art. 417 alin.(5¹) Cod de procedură penală, or în pct. 1 din decizie este indicat termenul de examinare a cauzei în instanța de apel (f.d.80, vol. II).

La fel urmează a fi respinse alegațiile recurentului prin care se indică, că instanța care a examinat cauza în ordine de apel nu a fost compusă potrivit legii, fiind modificată de mai multe ori componența completului de judecată, situație (în viziunea apărării) incompatibilă cu dreptul garantat la art. 6&1 CEDO.

Sub acest aspect Colegiul lărgit reține că potrivit art. 30 alin. (1) Cod de procedură penală, completul de judecată format în condițiile art.30 trebuie să rămână același în tot cursul judecării cauzei, cu excepția prevăzută în alin.(3). Dacă aceasta nu este posibil, *completul poate fi schimbat pînă la începerea cercetării judecătorești.*

În speță, în temeiul art. 6¹ alin. (1) lit. h) din Legea nr. 514 din 06.07.1995 privind organizarea judecătorească și pct. 14 din Regulamentul privind modul de constituire a completelor de judecată și schimbarea membrilor acestora, președintele Curții de Apel Chișinău prin dispoziția nr. 33 din 24.08.2016 (până la începerea cercetării judecătorești) a modificat componența completului de judecată nr. 7 (f.d.55, vol. II) fiind numiți judecătorii Furdui S., Negru M. și Brînza L. – complet care a rămas în aceeași componență pe tot parcursul cercetării judecătorești.

Referitor la argumentul avocatului Harujen A. prin care se indică asupra faptului că instanța de apel a redat în conținutul deciziei declarațiile martorului Neagu M. care nu au fost citite și verificate cu consemnarea acestora în procesul-verbal al ședinței, Colegiul reține, că potrivit procesului-verbal de audiere a martorului nominalizat în cadrul instanței de apel aceasta a menționat că susține integral declarațiile date la urmărirea penală și în instanța de fond, careva completări nu are (f.d.68, vol. II), prin urmare instanța de apel corect a redat în conținutul deciziei adoptate depozițiile desfășurate a martorului Neagu M. date atât în cadrul urmăririi penale cât și în instanța de fond, declarații, care după cum s-a menționat mai sus au fost susținute integral de către martor.

Următorul motiv invocat de apărare este menționat că declarațiile părții vătămate date în ședința instanței de fond, nu au fost verificate în conformitate cu prevederile 414 alin. (2) Cod penal, argument care contravine materialelor cauzei, or din conținutul procesului-verbal al ședinței instanței de apel rezultă că depozițiile pătimatei Xenofontos A. date atât în cadrul urmăririi penale cât și în ședința instanței de fond au fost cercetate prin citirea acestora (f.d.74, vol. II).

Tot aici, instanța de recurs ține să menționeze, că potrivit materialelor cauzei careva obiecții la procesul-verbal al ședinței de judecată de către participanții la proces în termenul și modul stabilit de art. 336 pct. 6) Cod de procedură penală, nu au fost formulate.

Colegiul penal consideră neîntemeiată afirmația avocatului Harujen A. precum că instanța de apel în lipsa unor probe noi prin examinarea probelor care au fost puse de prima instanță la baza unei sentințe de achitare a dispus condamnarea lui Glazcov V. În argumentarea acestei concluzii se rețin prevederile art.414 alin.(1) Cod de procedură penală, conform cărora instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate în ședința instanței de apel. Astfel, reieșind din faptul că

apelul constituie o continuare a judecării fondului cauzei, alin. (4) al aceluiași articol prevede posibilitatea ca instanța să dea o nouă apreciere probelor administrate în fața primei instanțe.

Generalizând cele menționate mai sus, Colegiul penal conchide că, nu este întemeiată critica din recursul avocatului, ce ține de aprecierea și interpretarea eronată în opinia acestuia a probelor, ce a dus la stabilirea greșită a faptelor, deoarece instanța de apel, ținând seama în plină măsură de prevederile art. 99-101, 414 alin. (4), 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, a cercetat sub toate aspectele probele prezentate de către părți, a audiat inculpatul, martorii, a cercetat probele administrate la dosar, dând citire proceselor-verbale și altor documente, verificându-le și apreciindu-le just prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și ca urmare corect a stabilit starea de fapt, încadrarea în drept și vinovăția inculpatului Glazcov V., adoptând o hotărâre legală, întemeiată și riguros argumentată, care cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În continuare instanța de recurs constată că în speță nu și-a găsit confirmare nici temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 16) Cod de procedură penală, invocat de recurent, deoarece decizia care este menționată de avocatul Harujen A. nu este relevantă speței, or în cauza penală nr. 1ra-2/2015 din 20.01.2015 instanța constatând că Curtea de apel după o sentință de achitare și-a bazat concluziile privind vinovăția lui Timofeeva I. și Logvinov E. pe declarațiile a 4 martori care nu au fost interogați în ședința instanței de apel fiind încălcat principiul contradictorialității, nemijlocirii și oralității, a dispus rejudecarea cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată. În speță, însă, Curtea judecând apelul a respectat întru totul prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală a audiat inculpatul și martorii acuzării solicitați de părți.

Generalizând cele expuse mai sus, Colegiul penal conchide că hotărârea contestată este legală și întemeiată, argumentele avocatului Harujen A. privind nevinovăția inculpatului Glazcov V. urmând a fi respinse ca fiind declarative, iar cele referitoare la încălcările procedurale, ca fiind neîntemeiate.

Circumstanțele enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, iar hotărârea atacată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, astfel că, prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursului declarat de avocat în numele inculpatului, dispunând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Harujen Artur în numele inculpatului Glazcov Victor împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2016, în cauza penală în privința lui *Glazcov Victor*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 29 iunie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti